

112
NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II Informacyjny

Nr. 28713 /II

Poczta polowa 53 ~~Warszawa~~ dn. 15. lipca 1920 r.

41325
daw

DO

ADJUTANTURY GENERALNEJ.

w B e l w e d e r z e .
=====

Przesyła się do wiadomości odpisy rapor-
tów Attache wojskowego P.P. w Sztokholmie
Nr.332.,331. i 330..

3 załączniki.
=====

Za zgodność:

Soldatki

I. Zast.Szefa Sztabu
K U L I N S K I m.p.
Generał = pporucznik.

O t r z y m u j ą :
=====

Adjutantura Generalna
M.S.Wojsk.Oddział II.
M.S.Zagranicznych.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 4132 dnia 14/10 1920 r.
3 załącz. Wydział

INSTITUTE
ARCHIVES
New York

80

25 czerwca 1920 r.

ATTACHE WOJSKOWY P. P.
w Szwecji, Norwegji i Danji
332.

Sytuacja polityczna w Norwegji:

- I. Nowy gabinet.
- II. Partja chlopska.

Do

Naczelnego Dowództwa Oddz. II.

W a r s z a w i e .

- I. Nowoutworzony pod kierownictwem marszałka Stortingu O. B. Halvorsena prawicowy gabinet norweski składa się w większości z prawników i wybitnych parlamentarzystów.

Skład jest następujący:

Sprawiedliwość	O. B. Halvorsen /premier/
Spr. Zagraniczne	Michelet
Spr. Społeczne	Klingenberg
Spr. Wojskowe	Wefring /lekarz/
Kościół i Oświata	Riddervold-Jensen /nauczyciel/
Rolnictwo	Jahren /obywatel ziemski/
Finanse	Hagerup Bull /minister w 1905/6r./
Apro wizacja	Rye Holmboe /przemysłowiec/
Praca	Middelthon /kupiec/
Handel	Gerdt Henrik Meyer Bruun.

Minister Spr. Wojskowych, Dr. Wefring jest dyrektorem szpitala dla obłąkanych województwa Hedemarken.

Nowy gabinet będzie prowadził bardzo ostrożną politykę, wobec liczebnie silnej opozycji liberałów i socjalistów.

- II. Norweski związek rolniczy postanowił ukonstytuować się jako partja polityczna i do przyszłych wyborów /1921/ przystąpić z własnymi kandydatami. Partja zajmie stanowisko pośrednie między prawicą, a liberałami. Dotychczas głosiła większość chłopów za liberałami.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

R E S P A L D I Z A m.p.

Ppułkownik.

24 czerwca 1920 r.

ATTACHÉ WOJSKOWY P. P.
w Szwecji, Norwegji i Danji

331.

Sytuacja polityczna w Szwecji.

Do

Naczelnego Dowództwa Oddz. II.

w W a r s z a w i e .

Gabinet socjalistyczny powstał w celu przeprowadzenia reformy podatku gminnego.- /Raport L:230 z dn.6.4.20/.
Dnia 15 i 16 b.m. odbyła się w tej sprawie dyskusja w Izbach, przyczym nad projektem rządowym głosowanie wcale się nie odbyło. Socjaliści głosowali za projektem jednego z posłów prawicowych, byłego premiera /1917 r./ Swartz'a, zaś liberali i większość prawicowców preferowali 4-letnie prowizorium podatkowe, opracowane przez liberalną większość komisji podatkowej. Jest to pierwszy realny wynik tzw. "konsolidacji burżuazyjnej". Z projektów swych przeprowadził rząd przez Riksdag obecny tylko projekt kredytów na pożyczki na budowę domów mieszkalnych i to w formie, w jakiej zgodziły się partje burżuazyjne /prawica i liberali/. /Riksdag składa się z 4-ch partji: 2 burżuazyjnych: prawica i liberali, oraz 2 socjalistycznych: prawej i lewej/

Jeżeli rząd mimo wybitnej porażki parlamentarnej nie ustąpił, to tylko ze względu na zaostrzenie konfliktu szwedzkiego, być może że i ze względu na stosunki handlowe z Rosją. Niemalą rolę gra tu też zaufanie całego narodu do Brantinga.

Riksdag zakończył swe obrady dn.22.6.20, to jest 6 tygodni później, niż przewiduje konstytucja. W mowie pożegnalnej w I Izbie szukał jej marszałek, Raol hr. Hamil-

ton, przyczyn opóźnień w zbyt licznych i długich pracach, jakimi Riksdag chce uszczęśliwić naród szwedzki. W odpowiedzi oskarżał kierownik prawicy - Trygger - demokrację, że nie spełniła pokładanych w niej nadziei dobrobytu, a wprowadziła zamęt i osłabienie autorytetu państwa.

W II. Izbie zagnał posłów jej marszałek, H. Lindqvist, mową, w której winę za opóźnienie zakończenia obrad Riksdagu składał na zbyt powolne tempo pracy z początkiem roku.

2 wiersze Jednocześnie z zakończeniem sesji parlamentarnej rozpoczyna się walka przedwyborcza. Wybory odbędą się w jesieni. Prawica wystąpiła z programem przeciwko socjalizacji 8-o godz. dniu pracy, za wprowadzeniem dawnej nauki katechizmu w szkole /zniesionej rozporządzeniem byłego M. Oświaty, V. Rydén/, "Przeciw władzy klasowej, za wolność i burżuazyjny porządek społeczny". Organ rządowy nazajutrz odpowiedział na owo wezwanie, nazywając prawicę partją reakcyjną i niebezpieczną dla społeczeństwa, nie dając jednak żadnych haseł wyborczych. Liberali wystąpili z niezmiernie dla eklektycyzmu partji charakterystycznym długim i nie zupełnie jednolitym programem, którego najważniejsze punkty są: sprawiedliwa polityka międzynarodowa, zupełne równouprawnienie kobiet i reformy społeczne.

Attaché Wojskowy P.P. w Sztokholmie.

R E S P A L D I Z A

m.p.

Ppułkownik.

24 czerwca 1920 r.

ATTACHÉ WOJSKOWY P. P.
w Szwecji, Norwegji i Danji

330.

Sytuacja na rynku węglowym
Skandynawji.

Do
Naczelnego Dowództwa Oddz.II.

W W a r s z a w i e .

Ograniczenie wywozu węgla z Anglii daje się bardzo ostro odczuć w Skandynawji. Szwecja i Norwegja mają otrzymywać po 60.000 ton miesięcznie, co nie pokrywa najoszczędniej obliczonego zapotrzebowania. Wobec tego chcą te państwa sprowadzić węgiel z Płd.Afryki i z Australji.-

Norwegja miała 1.2.20 około 350.000 ton węgla, koksu itp. w zapasie. Do kraju płynęło około 23.000 ton. Import w ciągu maja wyniósł około 140.000 ton. Koleje państwowe kupiły w Stanach Zjednoczonych 100.000 ton węgla i mają wielkie trudności ze sprowadzeniem. Wobec tego dyrekcja aprowizacyjna zakupiła 60.000 ton węgla australijskiego, z dostawą w ciągu 10 miesięcy. Cena około 20 sh.za tonnę; transport - Kr.160.-

Szwecja kupiła 140.000 ton węgla australijskiego, z dostawą w ciągu drugiego półrocza 1920. Cena w porcie szwedzkim wyniesie $\text{E}9/2\frac{1}{2}$ sh. do $\text{E}9/12\frac{1}{2}$ sh. za tonnę; węgiel angielski kosztował w Göteborgu $\text{E}11/3$ sh. tona. Ponadto zakupiła Szwecja 300.000 ton węgla w Stanach Zjednoczonych i 25.000 w Płd.Afryce. Istnieje zamiar kupienia większej partji węgla australijskiego.

Czesi korzystają z obecnej sytuacji, by wprowadzić na rynek skandynawski swój węgiel. Zakłady w Witkowicach

zawarły kontrakt ze szwedzkimi kopalniami rudy żelaznej w Gällivare; wzamian za potrzebną im rudę dostarczają zakłady wtkowickie Szwecji 100 ton węgla dziennie.-

Razem więc do nowego roku 1920 /o ile inni dostawcy się nie znajdą/ otrzyma Szwecja niecały milion ton węgla. Zapotrzebowanie roczne wynosi 5 do 6 milionów ton. Powstają więc poważne braki, które najłatwiej byłoby zapełnić węglem polskim.- Powstał tu projekt stworzenia towarzystwa transportowego /raport L:290 z dn.15.5.20./, któreby mogło się podjąć sprowadzenia węgla z Polski. Sprawa ta ucichła, gdyż zdawała się nieaktualną wobec panujących trudności.-

Zleża węgla w Szwecji nie dadzą się tymczasem wcale eksploatować.

Attaché Wojskowy P.P. w Sztokholmie.

R E S P A L D I Z A

m.p.

Ppułkownik.